

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 29/2012 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Ιανουαρίου 2012

για τα πρότυπα εμπορίας του ελαιολάδου

(κωδικοποιημένο κείμενο)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 113 παράγραφος 1 στοιχείο α) και το άρθρο 121 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), σε συνδυασμό με το άρθρο 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 της Επιτροπής της 13ης Ιουνίου 2002, για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου ⁽²⁾, έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα ⁽³⁾ και ουσιωδώς. Είναι, ως εκ τούτου, σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας και ορθολογισμού, η κωδικοποίηση του εν λόγω κανονισμού.
- (2) Το ελαιόλαδο έχει κυρίως οργανοληπτικές και θρεπτικές ιδιότητες οι οποίες, με δεδομένο το κόστος παραγωγής του, του ανοίγουν μια αγορά σε σχετικά υψηλές τιμές σε σχέση με τις περισσότερες άλλες φυτικές λιπαρές ουσίες. Έχοντας υπόψη αυτή την κατάσταση της αγοράς, πρέπει να προβλεφθούν για το ελαιόλαδο πρότυπα εμπορίας τα οποία περιλαμβάνουν κυρίως ειδικούς κανόνες σήμανσης που θα συμπληρώνουν αυτούς που προβλέπονται από την οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη σήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων ⁽⁴⁾ και ειδικότερα τις αρχές που διατυπώνονται στο άρθρο 2.
- (3) Για να διασφαλιστεί η αυθεντικότητα των πωλουμένων ελαιολάδων, πρέπει να προβλεφθούν για το λιανικό εμπόριο συσκευασίες μικρού μεγέθους που να διαθέτουν κατάλληλο σύστημα κλεισίματος. Εντούτοις, είναι σκόπιμο να μπορούν τα κράτη μέλη να επιτρέπουν μεγαλύτερη χωρητικότητα για τις συσκευασίες που προορίζονται για συλλογικές εστιασείς.
- (4) Επιπλέον από τις υποχρεωτικές ονομασίες των διαφόρων κατηγοριών ελαιολάδων που προβλέπονται από το άρθρο 118 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, πρέπει να ενημερωθεί ο καταναλωτής για τον τύπο ελαιολάδου που του προτείνεται.
- (5) Λόγω των γεωργικών συνθηκών ή των τοπικών μεθόδων παραγωγής ή ανάμειξης, τα παρθένα ελαιόλαδα που διατίθενται απευθείας στην αγορά δύνανται να έχουν ιδιότητες και γεύσεις χαρακτηριστικά διαφορετικές, ανάλογα με τη γεωγραφική τους καταγωγή. Ως εκ τούτου, μπορούν να προκύψουν στην ίδια κατηγορία ελαίου διαφορές τιμών που διατάραχουν την αγορά. Για τις άλλες κατηγορίες βρώσιμων

ελαίων, δεν υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές συνδεδεμένες με την καταγωγή, αλλά η αναφορά της καταγωγής στις συσκευασίες που προορίζονται για τους καταναλωτές θα μπορούσε να τους δώσει την εντύπωση ότι υπάρχουν. Κατά συνέπεια, είναι απαραίτητο, για την αποφυγή των κινδύνων στρέβλωσης της αγοράς του βρώσιμου ελαιολάδου, να θεσπιστεί σε επίπεδο Ένωσης ένα υποχρεωτικό σύστημα προσδιορισμού της καταγωγής ειδικά για το «εξαιρετικά παρθένο» ελαιόλαδο και για το «παρθένο» ελαιόλαδο που πληροί συγκεκριμένους όρους. Από την άποψη αυτή, αποδείχτηκε ότι οι προαιρετικές ρυθμίσεις που έχουν εφαρμοστεί έως το 2009 δεν επαρκούν ώστε να αποφεύγεται η παραπλάνηση του καταναλωτή όσον αφορά τα πραγματικά χαρακτηριστικά του παρθένου ελαιολάδου. Επιπλέον, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων ⁽⁵⁾, θεσπίστηκαν κανόνες ανιχνευσιμότητας, οι οποίοι ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2005. Η πείρα η οποία έχει αποκτηθεί από τους εμπορευόμενους και τις αρμόδιες αρχές ως προς το θέμα αυτό οδήγησε στο να καταστεί υποχρεωτική η σήμανση της καταγωγής όσον αφορά το εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο και το παρθένο ελαιόλαδο.

- (6) Η χρησιμοποίηση υφισταμένων σημάτων, τα οποία περιέχουν γεωγραφικές αναφορές, μπορεί να συνεχιστεί, εφόσον είχαν καταγραφεί επίσημα στο παρελθόν σύμφωνα με την πρώτη οδηγία 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων ⁽⁶⁾, ή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα ⁽⁷⁾.
- (7) Ο προσδιορισμός μιας περιφερειακής καταγωγής μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μιας προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) ή μιας προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ) δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων ⁽⁸⁾. Για να αποφευχθεί η δημιουργία σύγχυσης στους καταναλωτές και, επομένως, για να αποφευχθούν διαταραχές της αγοράς, θα πρέπει να προβλεφθεί για τις ΠΟΠ και τις ΠΓΕ ο προσδιορισμός της καταγωγής σε περιφερειακή κλίμακα. Για τα εισαγόμενα ελαιόλαδα, είναι απαραίτητο να τηρούνται οι διατάξεις που εφαρμόζονται σχετικά με τη μη προτιμησιακή καταγωγή, οι οποίες προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 155 της 14.6.2002, σ. 27.⁽³⁾ Βλέπε παράρτημα I.⁽⁴⁾ ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29.⁽⁵⁾ ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.⁽⁶⁾ ΕΕ L 40 της 11.2.1989, σ. 1.⁽⁷⁾ ΕΕ L 78 της 24.3.2009, σ. 1.⁽⁸⁾ ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 12.⁽⁹⁾ ΕΕ L 302 της 19.10.1992, σ. 1.

- (8) Στην περίπτωση κατά την οποία ο προσδιορισμός της καταγωγής των παρθένων ελαιολάδων αναφέρεται στην Ένωση ή σε ένα κράτος μέλος, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι χρησιμοποιούμενες ελιές, αλλά και οι πρακτικές και οι τεχνικές έκθλιψης επηρεάζουν την ποιότητά του και τη γεύση του. Ο προσδιορισμός της καταγωγής πρέπει επομένως να αφορά τη γεωγραφική περιοχή στην οποία παρήχθησαν τα έλαια, η οποία γενικά αντιστοιχεί στην περιοχή όπου τα ελαιόλαδα εξάγονται από τις ελιές. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις ο τόπος συγκομιδής των ελιών διαφέρει από τον τόπο εξαγωγής του ελαίου και πρέπει να αναφέρεται η πληροφορία αυτή στις συσκευασίες ή στις ετικέτες των εν λόγω συσκευασιών, για να μην παραπλανάται ο καταναλωτής και για να μη διαταράσσεται η αγορά των ελαιολάδων.
- (9) Μεγάλο μέρος του εξαιρετικού παρθένου και του παρθένου ελαιόλαδου στην Ένωση αποτελείται από μείγματα ελαιολάδων τα οποία προέρχονται τόσο από διαφορετικά κράτη μέλη όσο και από τρίτες χώρες. Πρέπει να προβλεφθούν απλές διατάξεις για τη σήμανση της καταγωγής των μειγμάτων αυτών.
- (10) Σύμφωνα με την οδηγία 2000/13/ΕΚ, οι ενδείξεις οι οποίες αναγράφονται στην ετικέτα δεν πρέπει να είναι τέτοιες φύσεως ώστε να μπορούν να προκαλέσουν πλάνη στον αγοραστή, ιδίως όσον αφορά τα χαρακτηριστικά του εν λόγω ελαίου ή αποδίδοντας ως έλαιο αυτό ιδιότητες που δεν έχει ή ακόμη συνιστώντας σε ειδικά χαρακτηριστικά γενικές ιδιότητες που έχουν τα περισσότερα έλαια. Επιπλέον, ορισμένες προαιρετικές ενδείξεις που αναφέρονται στο ελαιόλαδο και χρησιμοποιούνται συνήθως πρέπει να εναρμονιστούν ώστε να είναι δυνατόν να οριστούν επακριβώς και να ελεγχθεί η ακρίβειά τους. Έτσι, οι έννοιες «πίεση εν ψυχρώ» ή «εξαγωγή εν ψυχρώ» πρέπει να αντιστοιχούν σε τεχνικά καθορισμένο παραδοσιακό τρόπο παραγωγής. Ορισμένοι όροι οι οποίοι περιγράφουν τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά που αναφέρονται στη γεύση και/ή στην οσμή του εξαιρετικού παρθένου και παρθένου ελαιόλαδου, προσδιορίστηκαν από το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου (IOC) στην αναθεωρημένη του μέθοδο οργανοληπτικής αξιολόγησης για τα παρθένα ελαιόλαδα. Η χρήση των όρων αυτών για τη σήμανση του εξαιρετικού παρθένου ελαιόλαδου και του παρθένου ελαιόλαδου πρέπει να περιορίζεται σε ελαιόλαδα που έχουν αξιολογηθεί με βάση την αντιστοιχία μέθοδο ανάλυσης. Απαιτούνται μεταβατικές ρυθμίσεις για ορισμένους φορείς οι οποίοι χρησιμοποιούν σήμερα τους προαναφερόμενους όρους. Η οξύτητα που αναγράφεται ξεχωριστά οδηγεί εσφαλμένα σε απόλυτη κλίμακα ποιότητας που είναι απατηλή για τον καταναλωτή, διότι το κριτήριο αυτό αντιστοιχεί σε ποιοτική αξία μόνον όταν συσχετίζεται με άλλα χαρακτηριστικά του εν λόγω ελαιόλαδου. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη τον πολλαπλασιασμό ορισμένων ενδείξεων και την οικονομική τους σημασία πρέπει, προκειμένου να διευκρινισθεί η αγορά του ελαιόλαδου, να καθοριστούν αντικειμενικά κριτήρια για τη χρήση τους.
- (11) Πρέπει να αποφευχθεί τρόφιμα που περιέχουν ελαιόλαδο να εκμεταλλεύονται τον καταναλωτή προβάλλοντας τη φήμη του ελαιόλαδου, χωρίς να παρουσιάζουν την πραγματική σύνθεση του προϊόντος. Κατά συνέπεια, πρέπει να εμφανίζεται σαφώς στις ετικέτες το ποσοστό ελαίου, καθώς και ορισμένες ενδείξεις για τα προϊόντα που αποτελούνται αποκλειστικά από μείγμα φυτικών ελαίων. Εξάλλου, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικές διατάξεις που προβλέπονται από ορισμένους ειδικούς κανονισμούς για τα προϊόντα σε ελαιόλαδο.
- (12) Οι ονομασίες των κατηγοριών ελαιολάδου αντιστοιχούν σε φυσικοχημικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά που προσδιορίζονται στο παράρτημα XVI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 και από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 της Επιτροπής της 11ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των ελαιολάδων και των πυρηνελαίων καθώς και με τις μεθόδους προσδιορισμού⁽¹⁾. Οι άλλες ενδείξεις που αναγράφονται στην ετικέτα πρέπει να στηρίζονται από αντικειμενικά στοιχεία, για να αποφευχθούν κίνδυνοι καταχρήσεων εις βάρος του καταναλωτού και εκτροπών του ανταγωνισμού στην αγορά των σχετικών ελαίων.
- (13) Στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου που έχει καθορισθεί στο άρθρο 113 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέψουν, σύμφωνα με τις ενδείξεις που θα αναγράφονται στην ετικέτα, τα αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να προσκομιστούν και τις κυρώσεις που θα επιβληθούν. Τα αποδεικτικά στοιχεία μπορούν να είναι, χωρίς να εξαιρεθεί εκ των προτέρων μία από τις δυνατότητες, πραγματικά γεγονότα, αποτελέσματα αναλύσεων ή αξιόπιστες καταχωρίσεις, διοικητικές ή λογιστικές πληροφορίες.
- (14) Δεδομένου ότι οι έλεγχοι των επιχειρήσεων που είναι υπεύθυνες για τη σήμανση πρέπει να πραγματοποιούνται στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένες, πρέπει να προβλεφθεί διαδικασία διοικητικής συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στα οποία διατίθενται στο εμπόριο τα έλαια.
- (15) Για να αξιολογηθεί το σύστημα που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν εκθέσεις όσον αφορά τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν.
- (16) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 2000/13/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006, ο παρών κανονισμός καθορίζει τα πρότυπα εμπορίας σε επίπεδο λιανικού εμπορίου, ειδικώς για τα ελαιόλαδα και τα πυρηνέλαια που αναφέρονται στο σημείο 1 στοιχεία α) και β) και στα σημεία 3 και 6 του παραρτήματος XVI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θεωρείται ως «λιανικό εμπόριο» η πώληση στον τελικό καταναλωτή ελαίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, που παρουσιάζεται ως έχει ή ενσωματωμένο σε τρόφιμο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 248 της 5.9.1991, σ. 1.

Άρθρο 2

Τα έλαια που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 παρουσιάζονται στον τελικό καταναλωτή προσυσκευασμένα σε συσκευασίες μέγιστης χωρητικότητας πέντε λίτρων. Οι συσκευασίες αυτές είναι εφοδιασμένες με σύστημα ανοίγματος που καταστρέφεται μετά την πρώτη χρήση του και περιλαμβάνουν ετικέτα σύμφωνη με τα άρθρα 3 έως 6.

Ωστόσο, για τα έλαια που προορίζονται για την κατανάλωση σε εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες ή άλλες παρόμοιες συλλογικές εστιασείς, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν, συναρτήσει του τύπου της σχετικής μονάδας, μέγιστη χωρητικότητα των συσκευασιών ανώτερη των πέντε λίτρων.

Άρθρο 3

Ως ονομασία, σύμφωνα με το άρθρο 118 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, νοείται το όνομα με το οποίο πωλείται το προϊόν το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 1 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ.

Η σήμανση των ελαίων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 πρέπει να περιλαμβάνει, με τρόπο ευκρινή και ανεξίτηλο, εκτός από την ονομασία η οποία αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου, αλλά όχι υποχρεωτικά πλησίον αυτής, την ακόλουθη πληροφορία για την κατηγορία του ελαίου:

α) για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο:

«ελαιόλαδο ανωτέρας κατηγορίας που παράγεται απευθείας από ελιές και μόνο με μηχανικές μεθόδους»

β) για το παρθένο ελαιόλαδο:

«ελαιόλαδο που παράγεται απευθείας από ελιές και μόνο με μηχανικές μεθόδους»

γ) για το ελαιόλαδο — αποτελούμενο από εξευγενισμένα ελαιόλαδα και παρθένα ελαιόλαδα:

«έλαιο που περιέχει αποκλειστικά ελαιόλαδα που έχουν υποστεί επεξεργασία εξευγενισμού και έλαια που έχουν παραχθεί απευθείας από ελιές»

δ) για το πυρηνέλαιο:

«έλαιο που περιέχει αποκλειστικά έλαια που προέρχονται από επεξεργασία του προϊόντος που ελήφθη μετά την εξαγωγή του ελαιόλαδου και έλαια που ελήφθησαν απευθείας από τις ελιές»,

ή

«έλαιο που περιέχει αποκλειστικά έλαια που προέρχονται από επεξεργασία πυρήνων ελιάς και ελαίων που παράγονται απευθείας από ελιές».

Άρθρο 4

1. Ο προσδιορισμός της καταγωγής πρέπει να αναγράφεται στη σήμανση για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο και για το παρθένο ελαιόλαδο, όπως ορίζεται στο σημείο 1 στοιχεία α) και β) του παραρτήματος XVI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

Όσον αφορά τα προϊόντα τα οποία ορίζονται στα σημεία 3 και 6 του παραρτήματος XVI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, ο προσδιορισμός της καταγωγής δεν θα αναγράφεται στη σήμανση.

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, θεωρείται ως «προσδιορισμός της καταγωγής» η ένδειξη ενός γεωγραφικού ονόματος επί της συσκευασίας ή επί της ετικέτας που συνδέεται με αυτό.

2. Ο προσδιορισμός της καταγωγής για τον οποίο γίνεται μνεία στην παράγραφο 1 συνίσταται μόνον:

α) σε περίπτωση που το ελαιόλαδο είναι καταγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5, κράτους μέλους ή τρίτης χώρας, σε μνεία του κράτους μέλους, της Ένωσης ή της τρίτης χώρας, ανάλογα με την περίπτωση:

β) σε περίπτωση που πρόκειται για μείγματα ελαιολάδου καταγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5, από περισσότερα του ενός κράτη μέλη ή τρίτες χώρες, σε αναγραφή μιας εκ των παρακάτω φράσεων, ανάλογα με την περίπτωση:

i) «μείγμα ελαιολάδων καταγωγής Ευρωπαϊκής Ένωσης» ή αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

ii) «μείγμα ελαιολάδων καταγωγής εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης» ή αναφορά στην καταγωγή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης,

iii) «μείγμα ελαιολάδων καταγωγής Ευρωπαϊκής Ένωσης και μη» ή αναφορά στην καταγωγή Ευρωπαϊκής Ένωσης και μη ή

γ) προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/2006, σύμφωνα με τις διατάξεις των προδιαγραφών του εν λόγω προϊόντος.

3. Δεν θεωρείται ως προσδιορισμός της καταγωγής που διέπεται από τον παρόντα κανονισμό το όνομα του σήματος ή της επιχείρησης της οποίας η αίτηση καταχώρισης υπεβλήθη το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1998 σύμφωνα με την οδηγία 89/104/ΕΟΚ ή το αργότερο στις 31 Μαΐου 2002 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου (1).

4. Στην περίπτωση εισαγωγής από τρίτη χώρα, η περιγραφή της καταγωγής καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 22 έως 26 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92.

5. Η περιγραφή της καταγωγής που μνημονεύει κράτος μέλος ή την Ένωση αντιστοιχεί στη γεωγραφική ζώνη στην οποία συγκομίσθηκαν οι ελιές και όπου βρίσκεται το ελαιοτριβείο στο οποίο το εν λόγω έλαιο εξήχθη από τις ελιές.

Στην περίπτωση που οι ελιές συγκομίσθηκαν σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα διαφορετικά από αυτά στα οποία βρίσκεται το ελαιοτριβείο στο οποίο το έλαιο εξήχθη από τις ελιές αυτές, η περιγραφή της καταγωγής περιλαμβάνει την ακόλουθη ένδειξη: «(εξαιρετικό) παρθένο ελαιόλαδο που παρήχθη στην (αναφορά της Ένωσης ή του συγκεκριμένου κράτους μέλους) από ελιές που συγκομίσθηκαν στην (αναφορά της Ένωσης, του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή της τρίτης χώρας)».

Άρθρο 5

Μεταξύ των προαιρετικών ενδείξεων που δύνανται να αναγράφονται στη σήμανση ενός ελαίου που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, οι ενδείξεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο πληρούν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

(1) ΕΕ L 11 της 14.1.1994, σ. 1.

- α) η ένδειξη «πρώτη πίεση εν ψυχρώ» μπορεί να αναγράφεται μόνο για τα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα ή τα παρθένα ελαιόλαδα που λαμβάνονται σε λιγότερο από 27 °C κατά την πρώτη μηχανική πίεση του ελαιοπολτού, με παραδοσιακό σύστημα εξαγωγής με υδραυλικά πιεστήρια·
- β) η ένδειξη «εξαγωγή εν ψυχρώ» μπορεί να αναγράφεται μόνο για τα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα ή για τα παρθένα ελαιόλαδα που λαμβάνονται σε λιγότερους από 27 °C με διήθηση ή με φυγοκέντρηση του ελαιοπολτού·
- γ) οι ενδείξεις των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών που αναφέρονται στη γεύση και/ή στην οσμή αναγράφονται μόνον για το εξαιρετικό παρθένο ή παρθένο ελαιόλαδο· οι όροι οι οποίοι αναφέρονται στο σημείο 3.3 του παραρτήματος XII του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 αναγράφονται στη σήμανση μόνον εφόσον βασίζονται σε αποτελέσματα αξιολόγησης η οποία έχει διενεργηθεί βάσει της μεθόδου η οποία προβλέπεται στο εν λόγω παράρτημα XII
- δ) η ένδειξη της οξύτητας ή της ανώτατης οξύτητας μπορεί να αναγράφεται μόνον αν συνοδεύεται από την ένδειξη, με χαρακτηριστικό του ίδιου μεγέθους και στο ίδιο οπτικό πεδίο, του δείκτη υπεροξειδίων, της περιεκτικότητας σε κηρούς και της απορρόφησης στο υπεριώδες φως, που καθορίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91.

Προϊόντα προς πώληση τα οποία φέρουν εμπορικά σήματα η αίτηση για την κατοχύρωση των οποίων έχει υποβληθεί έως την 1η Μαρτίου 2008 και τα οποία περιέχουν τουλάχιστον έναν από τους όρους οι οποίοι αναφέρονται στο σημείο 3.3 του παραρτήματος XII του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 δεν τηρούν τις διατάξεις του άρθρου 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος κανονισμού έως την 1η Νοεμβρίου 2012.

Άρθρο 6

1. Αν αναφέρεται στη σήμανση, εκτός από τον κατάλογο των συστατικών, η παρουσία ελαίων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, σε ένα μείγμα ελαιολάδου και άλλων φυτικών ελαίων, με λέξεις, εικόνες ή γραφικές παραστάσεις, η ονομασία πώλησης του εν λόγω μείγματος είναι η ακόλουθη: «Μείγμα φυτικών ελαίων (ή συγκεκριμένα ονόματα των υπόψη φυτικών ελαίων) και ελαιολάδου», ακολουθούμενη αμέσως μετά από την ένδειξη του ποσοστού του ελαιολάδου στο μείγμα.

Μπορεί να αναφέρεται η παρουσία του ελαιολάδου στη σήμανση των μειγμάτων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο με εικόνες ή γραφικές παραστάσεις μόνο στην περίπτωση που το ποσοστό του είναι ανώτερο από 50 %.

Τα κράτη μέλη δύνανται να απαγορεύσουν την παραγωγή, στην επικράτειά τους, μειγμάτων ελαιολάδου και άλλων φυτικών ελαίων τα οποία αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο σχετικά με την εσωτερική κατανάλωση. Εντούτοις, δεν δύνανται να απαγορεύουν, στην επικράτειά τους, την εμπορία μειγμάτων τα οποία προέρχονται από άλλες χώρες ούτε την παραγωγή αυτών στην επικράτειά τους με σκοπό την εμπορία σε άλλο κράτος μέλος ή την εκμετάλλευσή.

2. Με εξαίρεση τον τόνο σε ελαιόλαδο, που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1536/92 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, και τις σαρδέλες σε

ελαιόλαδο, που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2136/89 του Συμβουλίου ⁽²⁾, όπου η παρουσία ελαίων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, σε τρόφιμο, πλην εκείνων τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, αναφέρεται στη σήμανση, εκτός από τον κατάλογο των συστατικών, με λέξεις, εικόνες ή γραφικές παραστάσεις, η ονομασία πώλησης του τροφίμου ακολουθείται αμέσως μετά από ένδειξη του ποσοστού ελαιολάδου που προστέθηκε, σε σχέση με το καθαρό ολικό βάρος του τροφίμου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

Το ποσοστό του ελαιολάδου που προστέθηκε σε σχέση με το καθαρό ολικό βάρος του τροφίμου μπορεί να αντικατασταθεί από το ποσοστό του ελαιολάδου που έχει προστεθεί σε σχέση με το ολικό βάρος των λιπαρών υλών, προσθέτοντας την ένδειξη: «ποσοστό λιπαρών υλών».

3. Οι όροι οι οποίοι αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 3 δύνανται να αντικατασταθούν από τον όρο «ελαιόλαδο» στη σήμανση προϊόντων για τα οποία γίνεται μνεία στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Εντούτοις, στην περίπτωση παρουσίας πυρηνελαιίου, ο όρος «ελαιόλαδο» αντικαθίσταται από τον όρο «πυρηνέλαιο».

4. Τα στοιχεία τα οποία αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 3 δεν απαιτούνται για τη σήμανση προϊόντων για τα οποία γίνεται μνεία στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7

Μετά από αίτηση του κράτους μέλους στο οποίο υπάρχει η διεύθυνση του παραγωγού, συσκευαστή ή πωλητή που αναγράφεται στην επισήμανση, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει τα δικαιολογητικά των ενδείξεων που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5 και 6 με βάση ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:

- πραγματικά στοιχεία ή στοιχεία που έχουν καθοριστεί επιστημονικά·
- αποτελέσματα αναλύσεων ή αυτόματων καταχωρίσεων επί αντιπροσωπευτικών δειγμάτων·
- διοικητικές ή λογιστικές πληροφορίες που τηρούνται σύμφωνα με νομοθεσία της Ένωσης και/ή εθνικές νομοθεσίες.

Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δέχεται μια ανοχή μεταξύ, αφενός, των ενδείξεων που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5 και 6 οι οποίες αναγράφονται στη σήμανση και, αφετέρου, των συμπερασμάτων που εξάγονται με βάση τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν και/ή τα αποτελέσματα των κατ' αντιπαράσταση πραγματογνωμοσυνών, λαμβάνοντας υπόψη την ακρίβεια και την επαναληψιμότητα των μεθόδων και τη σχετική τεκμηρίωση, καθώς και, ενδεχομένως, την ακρίβεια και την επαναληψιμότητα των κατ' αντιπαράσταση πραγματογνωμοσυνών που πραγματοποιήθηκαν.

Άρθρο 8

1. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή, η οποία ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη καθώς και τους ενδιαφερόμενους οι οποίοι το ζητούν για το όνομα και τη διεύθυνση του ή των οργανισμών στους οποίους έχουν ανατεθεί οι έλεγχοι της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

⁽¹⁾ ΕΕ L 163 της 17.6.1992, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 112 της 22.7.1989, σ. 79.

2. Το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η διεύθυνση του παρασκευαστή, συσκευαστή ή πωλητή που αναγράφεται στη σήμανση, μετά από αίτηση εξακριβώσης, προβαίνει σε δειγματοληψίες πριν από το τέλος του μηνός που έπεται εκείνου της αιτήσεως και εξακριβώνει την ακρίβεια των αμφισβητούμενων ενδείξεων της σήμανσης. Αυτή η αίτηση μπορεί να απευθυνθεί από:

- α) τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής·
- β) οργάνωση φορέων στο εν λόγω κράτος μέλος που αναφέρεται στο άρθρο 125 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007·
- γ) τον οργανισμό ελέγχου ενός άλλου κράτους μέλους.

3. Η αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 συνοδεύεται από όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι χρήσιμα για τη ζητούμενη εξακρίβωση, και ιδίως από:

- α) την ημερομηνία της δειγματοληψίας ή της αγοράς του εν λόγω ελαίου·
- β) το ονοματεπώνυμο ή την εταιρική επωνυμία και τη διεύθυνση της εγκαταστάσεως στην οποία έγινε η δειγματοληψία ή η αγορά του εν λόγω ελαίου·
- γ) τον αριθμό των σχετικών παρτίδων·
- δ) το αντίγραφο όλων των ετικετών που εμφανίζονται στη συσκευασία του εν λόγω ελαίου·
- ε) τα αποτελέσματα της ανάλυσης ή των άλλων κατ' αντιπαράσταση πραγματογνωμοσυνών στις οποίες εμφανίζονται οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και το όνομα και η διεύθυνση του σχετικού εργαστηρίου ή του εμπειρογνώμονα·
- στ) ενδεχομένως, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του προμηθευτή του εν λόγω ελαίου, όπως δηλώθηκαν από την εγκατάσταση πώλησης.

4. Το σχετικό κράτος μέλος ενημερώνει τον προσφεύγοντα πριν από το τέλος του τρίτου μηνός που έπεται εκείνου της αιτήσεως που αναφέρεται στην παράγραφο 2 για τον αριθμό αναφοράς αυτής και για τη συνέχεια που δόθηκε.

Άρθρο 9

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα στα οποία περιλαμβάνεται ένα σύστημα κυρώσεων για να διασφαλίσουν την τήρηση του παρόντος κανονισμού.

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα μέτρα που έλαβαν για τον σκοπό αυτό το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2002, καθώς και τις τροποποιήσεις των εν λόγω μέτρων πριν από το τέλος του μηνός που έπεται εκείνου της εγκρίσεώς τους.

Η Τσεχική Δημοκρατία, η Εσθονία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Σλοβενία και η Σλοβακία ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2004, καθώς και τις

τροποποιήσεις των εν λόγω μέτρων πριν από το τέλος του μηνός που έπεται εκείνου της εγκρίσεώς τους.

Η Βουλγαρία και η Ρουμανία ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2010, καθώς και τις τροποποιήσεις των εν λόγω μέτρων πριν από το τέλος του μηνός που έπεται εκείνου της εγκρίσεώς τους.

2. Για τις εξακριβώσεις των ενδείξεων που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5 και 6, τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να καθιερώσουν σύστημα έγκρισης των επιχειρήσεων, οι εγκαταστάσεις συσκευασίας των οποίων βρίσκονται στο έδαφός τους.

Η έγκριση και ένας αλφαριθμητικός κωδικός αναγνώρισης χορηγούνται σε κάθε επιχείρηση που υποβάλλει τη σχετική αίτηση και η οποία πληροί τους ακόλουθους όρους:

- α) διαθέτει εγκαταστάσεις συσκευασίας·
- β) δεσμεύεται να συγκεντρώνει και να διατηρεί τα δικαιολογητικά στοιχεία που προβλέπει το κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 7·
- γ) διαθέτει σύστημα αποθήκευσης που επιτρέπει τη διεξαγωγή ικανοποιητικού για το συγκεκριμένο κράτος μέλος ελέγχου της προέλευσης των ελαίων των οποίων προσδιορίζεται η καταγωγή.

Η σήμανση φέρει, ενδεχομένως, τον αλφαριθμητικό κωδικό αναγνώρισης της εγκεκριμένης επιχείρησης συσκευασίας.

Άρθρο 10

Τα σχετικά κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή το αργότερο στις 31 Μαρτίου κάθε έτους έκθεση που αφορά τις ακόλουθες πληροφορίες για το προηγούμενο έτος:

- α) τις αιτήσεις εξακριβώσεως που ελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2·
- β) τις εξακριβώσεις που ασκήθηκαν και εκείνες οι οποίες διεξήχθησαν κατά προηγούμενες περιόδους και είναι στο στάδιο της διεξαγωγής·
- γ) τις συνέχειες που δόθηκαν στις εξακριβώσεις που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν.

Στην έκθεση πρέπει να εμφανίζονται αυτές οι πληροφορίες ανά έτος διεξαγωγής των εξακριβώσεων και ανά κατηγορία παραβάσεως. Ενδεχομένως, αναφέρονται ιδιαίτερες δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν και οι προτεινόμενες βελτιώσεις για τους ελέγχους.

Άρθρο 11

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 καταργείται.

Οι αναφορές στον καταργούμενο κανονισμό νοούνται ως αναφορές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος II.

Άρθρο 12

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Τα προϊόντα που έχουν νομίμως παρασκευαστεί και σημανθεί στην Ένωση ή έχουν νομίμως εισαχθεί στην Ένωση και τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την 1η Ιουλίου 2012 μπορούν να τεθούν στο εμπόριο μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 13 Ιανουαρίου 2012.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Καταργούμενος κανονισμός με κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεών του

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 της Επιτροπής
(ΕΕ L 155 της 14.6.2002, σ. 27)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1964/2002 της Επιτροπής
(ΕΕ L 300 της 5.11.2002, σ. 3)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1176/2003 της Επιτροπής
(ΕΕ L 164 της 2.7.2003, σ. 12)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 406/2004 της Επιτροπής
(ΕΕ L 67 της 5.3.2004, σ. 10)

Μόνον το άρθρο 3

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1750/2004 της Επιτροπής
(ΕΕ L 312 της 9.10.2004, σ. 7)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1044/2006 της Επιτροπής
(ΕΕ L 187 της 8.7.2006, σ. 20)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 632/2008 της Επιτροπής
(ΕΕ L 173 της 3.7.2008, σ. 16)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1183/2008 της Επιτροπής
(ΕΕ L 319 της 29.11.2008, σ. 51)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 182/2009 της Επιτροπής
(ΕΕ L 63 της 7.3.2009, σ. 6)

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2010 της Επιτροπής
(ΕΕ L 173 της 8.7.2010, σ. 27)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Πίνακας αντιστοιχίας

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2002	Παρών κανονισμός
Άρθρα 1 έως 8	Άρθρα 1 έως 8
Άρθρο 9 παράγραφος 1	Άρθρο 9 παράγραφος 1
Άρθρο 9 παράγραφος 2	Άρθρο 9 παράγραφος 2
Άρθρο 9 παράγραφος 3	—
Άρθρο 10	Άρθρο 10
Άρθρο 11	—
—	Άρθρο 11
Άρθρο 12 παράγραφος 1	Άρθρο 12 παράγραφος 1
Άρθρο 12 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο	—
Άρθρο 12 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο	—
Άρθρο 12 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο	—
Άρθρο 12 παράγραφος 2 τέταρτο εδάφιο	—
Άρθρο 12 παράγραφος 2 πέμπτο εδάφιο	Άρθρο 12 παράγραφος 2
—	Παράρτημα Ι
—	Παράρτημα ΙΙ